UN MECI FĂRĂ EGAL ÎN ISTORIE

★

Povestire
de PETR SEVEROV

★ ★

...Am să vă povestesc una din paginile cele mai eroice ale sportului sovietic, datînd din grelii ani ai lui august 1942.

Pe străzile pustii ale Kievului, vremelnic ocupat de hitleriști, pe ruinele înnegrite de fum, au apărut într-o zi afișe mari, în culori țipătoare, scrise cu litere de o șchioapă:

„FOTBAL! ECHIPA „LUFTWAFFE" IESE PE TEREN PENTRU A DEMONSTRA SUPERIORITATEA RASEI GERMANICE".

In acest timp megafoanele strigau: „Va fi un spectacol nemaivăzut! Echipa „Luftwaffe" este considerată în unanimitate campioana frontului răsăritean!" „Măiestria sportivă a jucătorilor ei ține de domeniul virtuozității... Pe stadioanele Pragăi, Varșoviei, Budapestei, Vienei, Bucureștiului, echipa a arătat o neîntrecută iscusință fotbalistică..." „Luftwaffe" nu cunoaște înfrîngere!"

Dar cine îndrăznise oare să se împotrivească acestei teribile „Luftwaffe"? Afișele anunțau că „Onoarea sportivă a Kievului va fi apărată de echipa fabricii de pîine". Chiar și cei mai buni cunoscători ai fotbalului din localitate nu auziseră niciodată de existența unei asemenea formații.

Trecătorii citeau și exclamau indignați: „Ce fel de echipă este aceasta și cum a putut să se înjosească într-atîta încît să accepte un meci cu ocupanții!" *Dar, cum s-a aflat curînd, sportivii care lucrau la uzina de pîine nu acceptaseră de loc să iasă pe teren alături de fasciști. Ei au fost obligați să facă aceasta. In fabrică apăruse într-o zi un reprezentant sus-pus al Gestapoului și a poruncit sportivilor să se pregătească pentru meciul fixat în cutare zi, la cutare oră.* „In caz că echipa va refuza să joace, *a adăugat el,* ea va fi imediat deportată în minele din bazinul Ruhrului..."

Abia în ziua meciului au fost cunoscute numele sportivilor fabricii de pîine: Trusevici, Klimenko, Kuzmenko, Balakin, Tiutcev... *Pînă și copiii orașului îi cunoșteau bine pe acești sportivi. Ei erau faimoșii fotbaliști ai fostei echipe „Dinamo" din localitate. Cum au nimerit dinamoviștii în uzină? Cum s-a întîmplat ca aproape întreaga echipă să se afle aici pe teritoriul ocupat?*

In zilele grele ale asediului Kievului, fotbaliștii luptaseră în rîndurile apărătorilor orașului. Intr-un cot al Niprului, în mlaștinile de lîngă satul Borsci, unitatea în care se aflau dinamoviștii fusese încercuită. Prea puțini au reușit să scape. Luați prizonieri, dinamoviștii au fost internați întîi în lagărul de la Borispol, iar după aceea, trecuți într-un lagăr de prizonieri de lîngă Kiev. Ocupanților le trebuia mînă de lucru și prizonierii erau folosiți în diferite întreprinderi.

In fabrica de pîine apăruse un „stăpîn german", unul din acei „specialiști" în cucerirea „imensităților răsăritene" care însoțea ca o hienă armatele hitleriste de cotropire. Aflînd că printre muncitorii necalificați din uzină se află foști fotbaliști, el a raportat imediat „șefului".

Meciul între cea mai puternică echipă a forțelor ocupante „Luftwaffe" și formația fabricii de pîine a fost organizat de Gestapo în scop demonstrativ și propagandistic. „Rușii trebuie să se convingă cu propriii lor ochi de „nețărmuritele" calități de voință ale sportivilor care reprezintă „rasa superioară".

„Luftwaffe" era sigură de victorie. Această echipă călătorea însoțită de o armată de antrenori, medici, maseuri, bucătari. Aflată în întreținerea comandamentului militar aerian al hitleriștilor, formația beneficia de avioane speciale de pasageri care o transportau împreună cu un depozit de alimente. Conducătorii echipei se îngrijiseră de un meniu extrem de bogat în calorii și vitamine.

Echipa din Kiev a fost forțată să joace literalmente sub țevile revolverelor. S.S.-iștii care ocupaseră primele rînduri ale tribunelor, zăngăneau armele, cîntau din muzicuțe marșuri

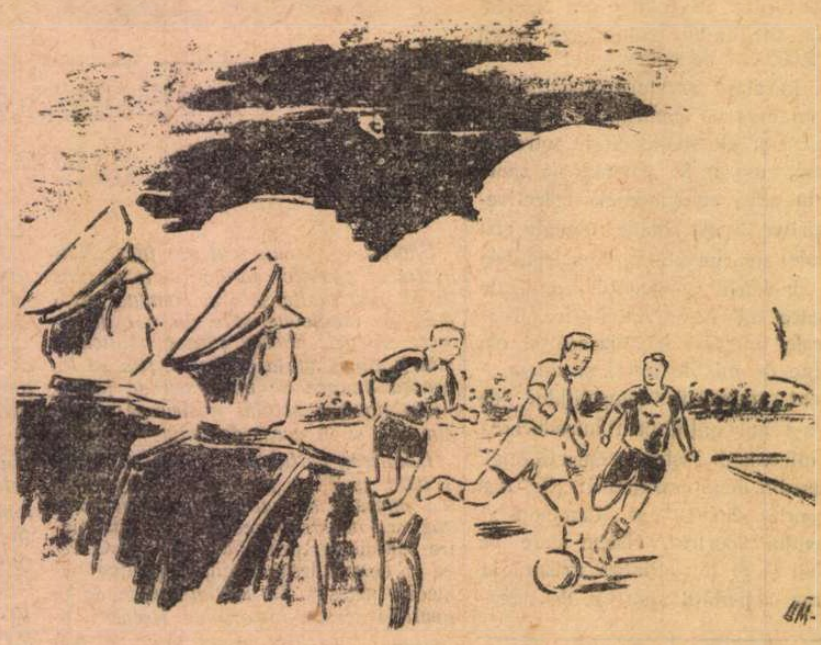

Desen de D. MIHAILA

victorioase. Cu cîteva minute înainte de începerea meciului, portarul lui Dinamo, Nikolai Trusevici, a primit un bilet. Un necunoscut „binevoitor" îl avertiza că în cazul victoriei celor din Kiev, pe ei, pe toți îi va aștepta o cruntă pedeapsă.

Arbitrul a fost stabilit de hitleriști. Și a arbitrat, firește, numai în favoarea echipei fasciste, trecînd cu vederea brutalitățile și atitudinile huliganice la care se dedau nemții. Curînd după începutul jocului, centrul atacant german l-a lovit pe Trusevici cu bocancul în față și portarul dinamovist s-a prăbușit însîngerat, fără simțire. Un fundaș a trecut în poartă, dar după ce Trusevici și-a revenit (fără nici un ajutor, căci medicul n-a putut intra pe teren), el și-a reluat cu eroism locul. Fotbaliștii de la „Luftwaffe" foloseau din plin pumnii și coatele. Injurînd și amenințînd cu moartea, „oaspeții" au înscris un gol.

In continuare însă s-a petrecut ceva cu totul neobișnuit: echipa din Kiev a pornit la atac. A fost o ofensivă irezistibilă pe care vestita „Luftwaffe" nu a așteptat-o. O pasă precisă pe extrema dreaptă la Klimenko și acesta, cu un șut sec, aduce egalarea. O explozie de aplauze și entuziasm a salutat succesul dinamoviștilor. Locuitorii Kievului, aduși cu forța în tribune, ovaționau echipa lor. Peste cîteva minute, portarul german Kraus a fost din nou nevoit să scoată mingea din plasă.

In repriza a doua dinamoviștii au înscris în poarta dușmanului de moarte încă patru goluri. Nemții din tribune băgaseră în buzunar muzicuțele. In acest timp, meg foanele au început să urle. Un hitlerist îi amenința pe „agitatorii roșii" care pătrunseseră în tribune, cu arestarea și execuția imediată. Dar vocea lui răgușită era acoperită de vuietul victorios al tribunelor. „Spectacolul" hitlerist s-a prăbușit. El a fost spulberat de demonstrația patriotică a locuitorilor Kievului împotriva ocupanților.

Fasciștii fierbeau. Imediat după meci întreaga echipă a fost arestată. Gestapoul îi acuza pe sportivi de... victorie!!! In schimb, despre înfrîngerea lui „Luftwaffe" a fost interzis să se pomenească sub amenințarea pedepsei cu moartea. Hitleriștii îi acuzau pe fotbaliștii sovietici că, pasă-mi-te, ei i-ar fi pregătit pe „agitatorii roșii" care au pătruns în tribunele stadionului, organizînd o demonstrație împotriva „noii ordini".

Cei mai buni fotbaliști ai lui Dinamo, nucleul său de luptă, Trusevici, Klimenko *și* Kuzmenko *au fost asasinați de hitleriști într-un lagăr de concentrare de lîngă Kiev. In ultima clipă, cînd armele automate au trimis plumbul morții,* Nikolai Trusevici *a făcut un pas înainte și a strigat amenințînd-i cu pumnul pe călăi:*

„V-AM ZDROBIT PE TERENUL DE SPORT, O SĂ VĂ ZDROBIM ȘI IN LUPTĂ!"

Apoi, prăbușit, a mai avut puterea să se ridice aruncîndu-le în față asasinilor:

„TRAIASCA SPORTUL ROȘU!"

Așa a luat sfîrșit acest meci de fotbal fără egal în istorie, „meciul morții"

cum l-a supranumit poporul. Dar memoria eroilor acestui meci va fi totdeauna fără de moarte. Cei cîțiva sportivi participanți la această tragică întîlnire, pe care înaintarea victorioasă a Armatei Sovietice i-a salvat din ghiarele dușmanului, antrenează acum echipe de fotbal, educă tineretul în spiritul curajului și patriotismului fără de margini, așa cum au fost eroii neuitatului „meci al morții"...

Zile de august la Reșița...

● Despre ce stau de vorbă doi oțelari ● Sportiv și harnic deputat ● Fruntași și la locurile de muncă ● De ce nu l-am găsit pe Lazăr Borduz?

Am fost la Reșița în aceste zile... Am fost la Reșița și i-am văzut pe oțelari dînd acum, în dogoarea verii, șarjele lui ianuarie 1959; pe turnători implinind cu pămîntul mărunt, „cenușia" formele de care avea să asculte metalul topit; pe laminoriști conducînd blocurile mari de oțel de-a lungul rolelor și prefăcîndu-le în șine și profile de tot felul. Am fost și i-am cunoscut pe muncitorii Reșiței, stăpînii de azi ai uriașei uzine și printre ei am găsit mulți și mari iubitori ai sportului.

...Cînd i-am întîlnit, prim-maistrul oțelar Matei Stubnea *și șeful de echipă* Bădescu *duceau tocmai această discuție:*

— Matei, noi cît avem pînă acum?

— 580!

— Socoate și 30 de azi și fac 610.

— Așa o fi, da' pîn-la 1.000 mai e...

Neștiutor i-am întrebat: — Despre ce vorbiți oameni buni? Despre șarje, despre tone de metal?

— Nu, mi-a răspuns Stubnea. Sînt muncitorii din secția noastră care s-or înscris numa' în săptămîna de cînd o-nceput acțiunea în Clubul Sportiv Muncitoresc al Reșiței. Se-nscriu oțelării, că li-e drag de-ăst club și trag nădejdea că acum treburile sportive or să meargă și mai bine. (Parcă numai oțelarii se înscriu!... Pînă în aceeași zi, numărul adeziunilor primite pe întreaga uzină trecuse de 5.000. Și asta într-o singură săptămînă!).

...Am cumpărat din oraș ziarul local „Flamura roșie" și am găsit o știre căreia i-am dat o atenție deosebită. Intr-adevăr, numele amintit acolo era același cu al unui cunoscut sportiv reșitean. Scria, sub titlul „Deputații la lucru":

„...Deputatul Traian Suciu *dă dovadă de un spirit gospodăresc și organizatoric demn de apreciat. Astfel, în circumscripția lui, cu ajutorul comitetelor de cetățeni, a mobilizat pe oameni la repararea unui drum... O altă acțiune inițiată de deputatul Traian Suciu a fost și repararea unui pod din cadrul circumscripției. In momentul de față deputatul Traian Suciu se frămîntă cum să rezolve repararea unui podeț din spatele străzii Velceana, cum să îmbunătățească iluminatul public din circumscripția sa..."*

...Tehnicianul constructor de la Combinat, Traian Suciu, este campionul orașului Reșița la schi. Cu ani în urmă taică-său a pornit, mînat de sărăcie, de pe meleagurile Țării Moților și a ajuns aici, muncitor la Reșița. Azi, fata cea mai mare a mecanicului Suciu este învățătoare, cealaltă, Elisaveta, (campioană a țării la schi în mai multe rînduri) este profesoară, o alta este studentă, iar cea mai mică este elevă în ultima clasă. Cît privește pe Traian, el e student la cursurile fără frecvență și va deveni nu peste mult timp inginer.

...Un confrate din Timișoara, pe care l-am întîlnit la Reșița, mi-a servit de călăuză prin labirintul uzinei. Cunoștea toate locurile ca pe propriu-i buzunar: acolo a muncit și el pînă mai acum cîțiva ani, cînd a îndrăgit meșteșugul scrisului. Îi știa bine și pe sportivii care împletesc munca și sportul, cucerindu-și prin aceasta dragostea și prețuirea muncitorilor. M-a condus confratele timișorean la tăcăușul Ștefan Apro. *Mijlocașul stîngă al echipei de fotbal C.S.M. Reșița e un destoinic muncitor al secției strungărie cilindri: în luna iulie a depășit sarcinile în producție cu 11 la sută. Am mers apoi în afara orașului, tocmai în Mociur, în căutarea lui* Ventel Stoianovici. *L-am găsit pe semi-finalistul campionatelor republicane de box din acest an în laboratorul noii turnătorii, mînuind cu îndemînare balanțele fine și aparatele de precizie. Am fost apoi la secția sudaj și regretul de a nu-l fi întîlnit acolo pe luptătorul fruntaș Petre Popescu, aflat în concediu, s-a spulberat repede după ce i-am „descoperit" pe alți trei luptători ai echipei divizionare,* Radu Ion, Hari Schnabel *și* Anton Savu, *despre a căror muncă, organizația de partid și conducerea secției au avut numai cuvinte de laudă.*

...M-am despărțit de amabilul ghid și m-am dus la comitetul de întreprindere al Combinatului unde, așteptînd să fiu primit de tovarășul președinte Pavel Floruț, am citit afișele de pe pereți, prin care muncitorii erau poftiți să-și petreacă concediul în casele LOR de odihnă de la Buziaș, Herculane sau Vasile Roaită. Și dacă reportajul acesta are un ecou mai puțin, se datorește tocmai acestor... afișe care i-au dat ghes maistrului oțelar Lazăr Borduz, *fost campion balcanic de box, să-și ia familia și să plece la mare tocmai în zilele cînd îl căuta un reporter prin Reșița...*

Intrînd la tovarășul Florut am salutat în gazda mea nu numai pe președintele comitetului de întreprindere, ci și pe vicepreședintele noului Club sportiv reșitean și pe jucătorul de odinioară al echipei de fotbal a fostei Societăți sportive muncitorești, societate care a jucat un rol important în dezvoltarea sportului muncitoresc reșitean.

„Noul nostru club — spunea tov. Florut — continuă și dezvoltă tradițiile sportului muncitoresc din Reșița. Desfășurăm o largă acțiune de propagandă în jurul clubului, astfel încît 80 la sută din salariații combinatului să devină membri. Vom veghea ca sportivii să aibă o atitudine corespunzătoare în producție. De altfel, mulți dintre sportivii noștri sînt fruntași ai întrecerii socialiste. Vom pune pe primul plan educarea sportivilor noștri în spiritul moralei comuniste. Ne vom crea pepinieră de cadre și vom sprijini promovarea elementelor tinere. Vrem să facem din clubul nostru un club fruntaș, care să fie la înălțimea condițiilor minunate create sportului din țara noastră după 23 August!"

...Am fost la Reșița în aceste zile și am cunoscut oameni minunați care plămădeau noi victorii în muncă și pentru care sportul este un vechi și statornic prieten.

IACINT MANOLIU

Competiții, rezultate, știri

GALA INTERNAȚIONALA DE BOX LA CRAIOVA

CRAIOVA, 29 (prin telefon). Intîlnirea revanșă dintre echipele de box ale regiunii Cracovia (R.P. Polonă) și clubului Dinamo Jiul s-a terminat cu victoria oaspeților la scorul de 11—9. Meciurile au fost urmărite de peste 5000 de spectatori. S-au remarcat în mod deosebit pugiliștii **T. Kowalski** și **Vl. Biel** (Cracovia) și **C. Gui, N. Filigeanu** și **C. Peterman** (Dinamo Jiul).

REZULTATE TEHNICE: **Muscă**: C. Gui (D) b. p. K. Rzejnikiewicz (C.); **Cocoș**: T. Kowalski (C) b. p. N. Dică (D); N. Filigeanu (D) b. p. A. Mlewski (C); **Pană**: K. Boczarski (C) b. p. C. Popoacă (D); **Semiușoară**: N. Lupu (D) b. p. A. Jamros (C); **Ușoară**: E. Kaczmarczyk (C) b. p. T. Cîru (D); **Semimijlocie**: R. Siabcinski (C) meci nul cu Vasile Dumitru (D); **Mijlocie-ușoară**: St. Krasecki (C) b. p. Gh. Buzatu (D); **Mijlocie**: C. Peterman (D) b. p. H. Wasilewski (C); **Grea**: Vl. Biel (C) b. p. P. Zaharia (D)

C. MOTOC, corespondent

„CUPA 23 AUGUST" LA BASCHET

Marți s-a disputat în Capitală ultima etapă a Cupei 23 August, pentru echipele masculine. Rezultatele: IPROMIN-Sănătatea 81—46, I.C.A.B.-Start 97—76 și Rapid-Proiectantul 55—47. Cupa a revenit echipei I.C.A.B., clasată prima, urmată în ordine de: Rapid, Proiectantul, IPROMIN, Start și Sănătatea.

CUPA „METALUL M.I.G." LA BOX

Marți seara, pe ringul instalat în incinta terenului de sport din cal. Dudești, s-a disputat cea de a treia și ultima reuniune din cadrul competiției de box Cupa „Metalul MIG", organizată în cinstea zilei de 23 August. De-a lungul celor trei reuniuni, întrecerile au fost deosebit de dîrze, cupa revenind colectivului „Semănătoarea" (antrenor Gh. Zamfirescu). Iată cîteva rezultate tehnice mai importante: **A. Olteanu** (Vestitorul) meci nul **Ilie Manea** (Semănătoarea); **M. Cristea** (Timpuri Noi) b. p. **L. Fereșteanu** (Vulcan); **Simion Gh.** (Titanii) b. p. **I. Volintiru** (Semănătoarea); **I. Löw** (Semănătoarea) b. p. **Ad. Cosmovschi** (Vestitorul).

La această competiție au participat numeroși boxeri din colectivele sportive: Titanii, Semănătoarea, ICSIM, Vulcan, Vestitorul, Timpuri Noi și Ateliere.

Mișcoiaia (N. TOKACEK și V. DUMITRESCU — corespondenții

Manifestații sportive în Capitală

In cinstea zilei de 23 August, consiliul orășenesc U.C.F.S.-București, în colaborare cu comitetul orășenesc U.T.M. și cluburile sportive, organizează în zilele de 23 și 24 august competiții și demonstrații sportive pe mai multe baze sportive din Capitală.

Programul acestor manifestații sportive este următorul:

23 AUGUST: **Clubul Constructorul**, lacul Herăstrău ora 17; **Clubul Sportiv Universitar**, baza sportivă Tei, ora 17; **Clubul Rapid**, Parcul Copilului, ora 16.30; **Cluburile Progresul și Victoria**, Parcul Libertății, ora 18.

24 AUGUST: **Clubul Dinamo**, șirandul Floreasca, ora 17; **Casa Centrală a Armatei**, baza hipică, din cal. Plevnei, ora 16.30; **Clubul Sportiv Universitar**, baza sportivă Tei, ora 16.30; **Clubul Rapid**, Parcul Copilului, ora 16.30; **Cluburile Progresul și Victoria**, Parcul Libertății, ora 18.

DUMINICA ÎNCEPE CURSA CICLISTĂ „CIRCUITUL REGIUNII PLOEȘTI"

Intre 24 și 27 august va avea loc cea de a doua ediție a cursei cicliste „Circuitul regiunii Ploești" organizată de consiliul regional U.C.F.S. Ploești prin comisia regională de ciclism. La această importantă competiție vor lua parte în acest an majoritatea cicliștilor noștri fruntași, întrecerea constituind un bun prilej de verificare și de antrenament [illegible] R.P.R care va avea loc în curînd.

[illegible], la 24 august, se va desfășura pe un circuit închis în orașul Ploești pe distanța de 30 km. Etapa a II-a (25 august): Ploești-Văleni-Ploești-Cimpina-Sinaia (111 km.); etapa a III-a (26 august): Sinaia-Predeal-Cioplea-Sinaia-Ploești (139 km.); etapa a IV-a (27 august): Ploești-Rm. Sărat-Ploești (208, km.).

RETURUL CATEGORIEI B LA POLO...

...începe duminică, cu următoarele meciuri: Progresul București-Voința Timișoara (strandul „Dante Gherman", ora 12), Feroviarul Timișoara-Ind. Linei Timișoara, Voința Oradea-Textila Lugoj, Voința Tg. Mureș-C.F.R. Cluj, Rapid Cluj-C.S. Oradea, Progresul Cluj-T.C.H. București.

„CRITERIUL JUNIORILOR" LA CICLISM

Luni se va da plecarea în prima etapă (București-Giurgiu-București) a Criteriului juniorilor. Această competiție se desfășoară în șase etape. Învingătorului i se va decerna titlul de campion de mare fond la juniori.